

Круглий стіл

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ
ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВІД ТЕОРІЇ - ДО ПРАКТИКИ

5 грудня 2024 р.

olgabanit@ukr.net

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Законодавче і нормативно- правове забезпечення професійного розвитку педагогічних, науково- педагогічних і наукових працівників

Баніт Ольга Василівна

доктор педагогічних наук,
старший дослідник,
головний науковий співробітник
відділу андрагогіки ІПООД
імені Івана Зязюна НАПН України

ЗАКОНОДАВЧА БАЗА

КОНСТИТУЦІЯ
УКРАЇНИ

ЗАКОН УКРАЇНИ
«ПРО ОСВІТУ»

ЗАКОН УКРАЇНИ
«ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»

ЗАКОН УКРАЇНИ
«ПРО ПОВНУ
СЕРЕДНЮ ОСВІТУ»

законодавчі документи

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

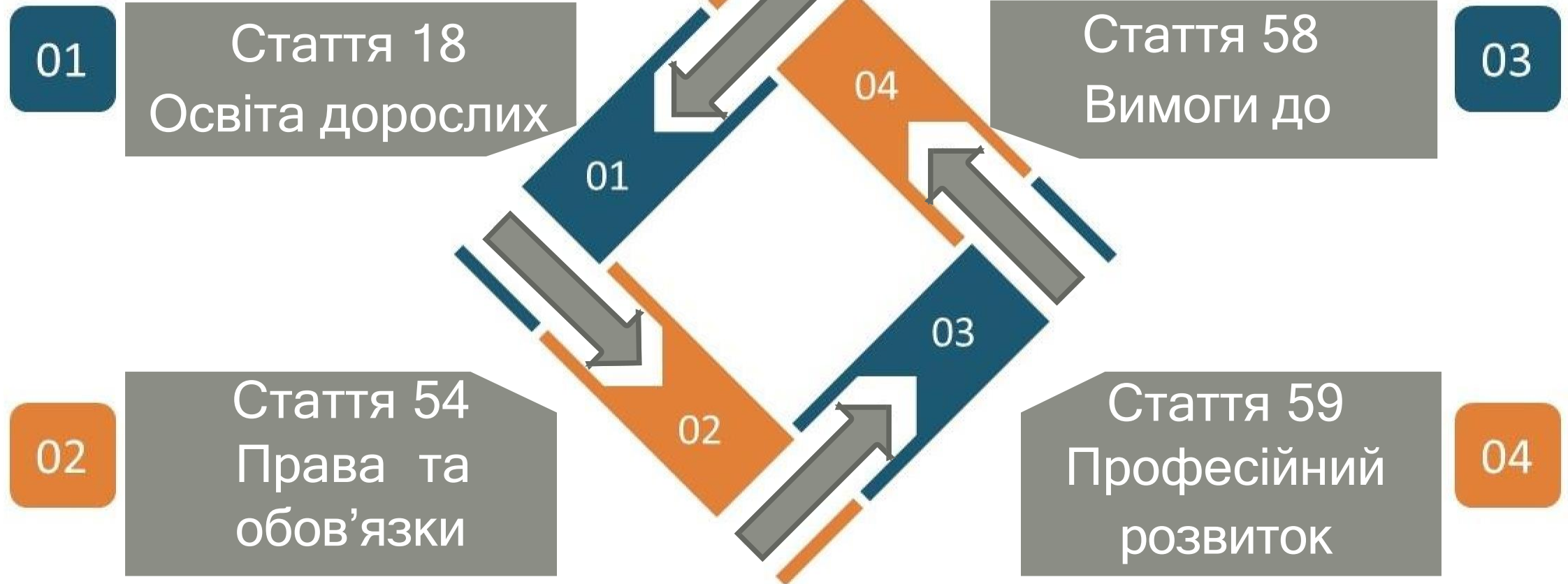
Кожна людина **має право** на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та **має обов'язки** перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості.

Стаття 23

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141)

ЗАКОН «ПРО ОСВІТУ»

ЗАКОН «ПРО ОСВІТУ»

Стаття 18. Освіта дорослих

1. Освіта дорослих, що є складовою освіти впродовж життя, спрямована на реалізацію права кожної повнолітньої особи на безперервне навчання з урахуванням її особистісних потреб, пріоритетів суспільного розвитку та потреб економіки.

10. Безперервний професійний розвиток - це безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття вищої та/або післядипломної освіти, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності.

4. Особа має право на вільний вибір закладу освіти, установи, організації, іншого суб'єкта освітньої діяльності, видів, форм, темпу здобуття освіти та освітньої програми в межах здобуття освіти дорослих.

2. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування **створюють умови** для формальної, неформальної та інформальної освіти дорослих.

6. Післядипломна освіта включає:

спеціалізацію

перепідготовку

підвищення кваліфікації

стажування

5. Післядипломна освіта передбачає набуття нових та вдосконалення раніше набутих компетентностей на основі здобутої вищої, професійної (професійно-технічної) або фахової передвищої освіти та практичного досвіду.

9. Курси підстандарту професійної діяльності і підвищення кваліфікації проводяться для набуття здобувачем освіти нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань.

Стаття 23 Конституції України

Кожна людина **має право** на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей,

та **має обов'язки** перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості.

1. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники **мають право** на:
 - підвищення кваліфікації, перепідготовку;
 - вільний вибір** освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників;
2. Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники **зобов'язані**:
 - постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;

ЗАКОН «ПРО ОСВІТУ»

Розділ VII. ОСВІТА, ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА ОПЛАТА ПРАЦІ

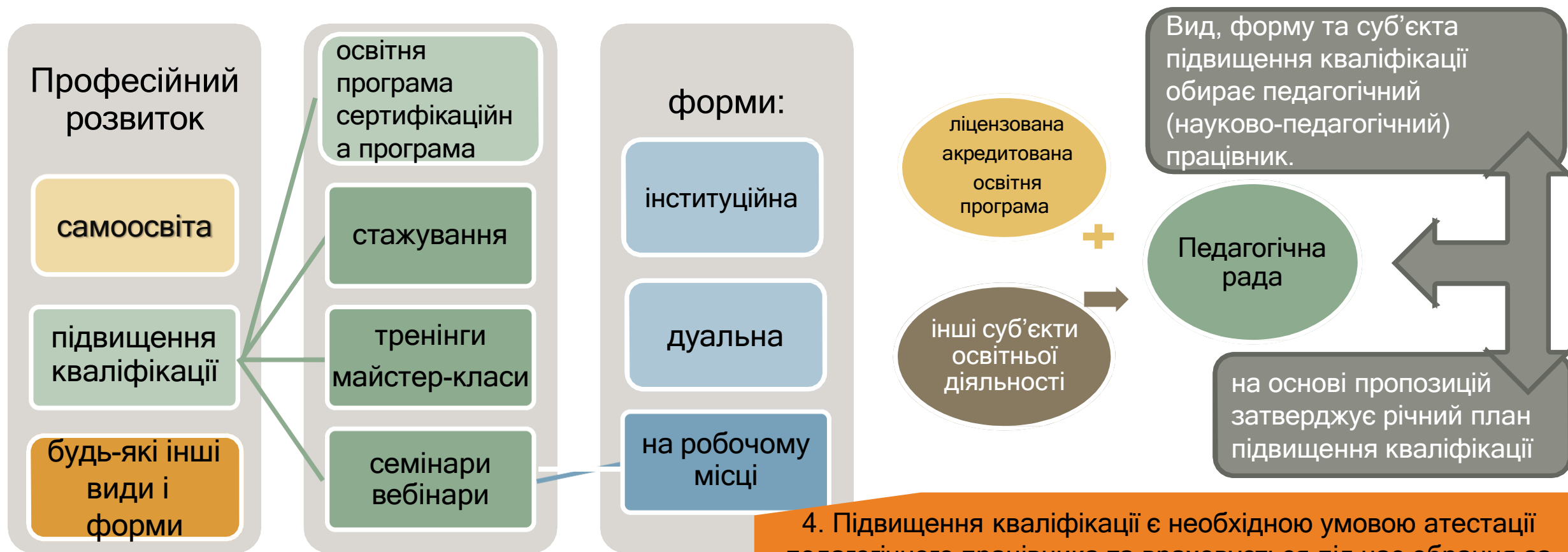
Стаття 58. Вимоги до освіти

п. 2 про фізичний і психічний стан
п. 3 про освіту
п. 4-5 про спеціальність і професійну кваліфікацію

чи можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника особи за іншою спеціальністю, яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника

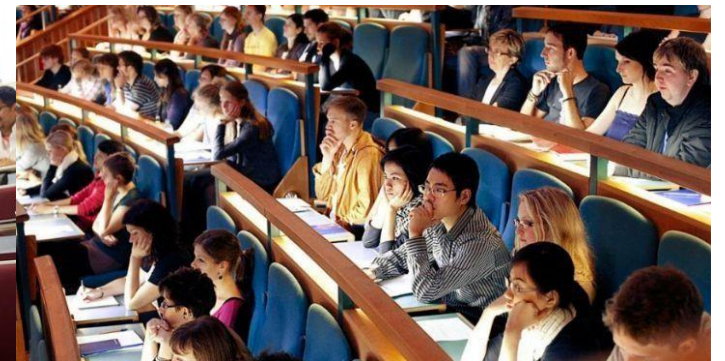
ЗАКОН «ПРО ОСВІТУ»

Стаття 59. Професійний розвиток та підвищення кваліфікації

4. Підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації педагогічного працівника та враховується під час обрання за конкурсом на посаду науково-педагогічного працівника.

ЗАКОН «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»

Стаття 16.
Система
забезпечення
якості вищої
освіти

Стаття 33.
Структура закладу
вищої освіти

Стаття 57.
Права
педагогічних
працівників

Стаття 59.
Гарантії
педагогічним
працівникам

Стаття 60 . Післядипломна освіта,
підвищення кваліфікації та стажування

ЗАКОН «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»

Стаття

16

забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

Стаття

33

підрозділи перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів,

Стаття

57

на підвищення кваліфікації та стажування не рідше одного разу на п'ять років

Стаття

59

створюються належні умови для праці, підвищення кваліфікації, організації побуту, відпочинку та медичного обслуговування

ЗАКОН «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»

Стаття 60

1. Післядипломна освіта - це спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її професійних знань, умінь та навичок або отримання іншої професії, спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду.

2. Післядипломну освіту здійснюють заклади післядипломної освіти або відповідні структурні підрозділи закладів вищої освіти і наукових установ.

4. Заклад вищої освіти забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, науково-педагогічних працівників **не рідше** одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати.

3. Педагогічні і науково-педагогічні працівники підвищують кваліфікацію та проходять стажування в Україні і за кордоном.

5. Результати підвищення кваліфікації та проходження стажування враховуються:

1) під час проведення атестації педагогічних працівників;

2) під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками.

6. Посади педагогічних і науково-педагогічних працівників, які підвищують кваліфікацію або проходять стажування з відривом від виробництва, на цей період можуть заміщуватися іншими особами без проведення конкурсу на умовах строкового трудового договору (контракту).

ЗАКОН «ПРО ПОВНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ»

1

Стаття 37. Засновник закладу середньої освіти

2

Стаття 38. Керівник закладу загальної середньої освіти

3

Стаття 40. Педагогічна рада

4

Стаття 51. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

5

Розділ VIII. ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

ЗАКОН «ПРО ПОВНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ»

37

СТАТТЯ

- Засновник (засновники) закладу загальної середньої освіти
- затверджує кошторис
- у тому числі обсяг коштів, що передбачається на підвищення кваліфікації педагогічних працівників,
- контролює його виконання.

38

СТАТТЯ

- 4. Керівник закладу загальної середньої освіти зобов'язаний:
- надавати щороку засновнику пропозиції щодо обсягу коштів, необхідних для підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- зобов'язаний протягом першого року після призначення на посаду пройти курс підвищення кваліфікації з управлінської діяльності обсягом не менше 90 навчальних годин.

40

СТАТТЯ

- Педагогічна рада
- розглядає питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчої ініціативи, професійної майстерності,
- визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників,
- формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- приймає рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічного працівника,

ЗАКОН «ПРО ПОВНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ»

51

СТАТТЯ

- 1. ... зобов'язаний щороку підвищувати свою кваліфікацію
- гарантується право підвищувати кваліфікацію в комунальному закладі післядипломної освіти,
- що не обмежує його право обрати іншого суб'єкта освітньої діяльності

- 2. Загальна кількість
- не менше за 150 годин
- 10% - робота з учнями з особливими потребами
- відшкодовуються витрати, пов'язані з відрядженням на підвищення кваліфікації

- 3. На основі пропозицій педагогічних працівників
- педагогічна рада закладу освіти формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації
- на наступний календарний рік

- 4. За результатами успішного підвищення кваліфікації кожен суб'єкт підвищення кваліфікації зобов'язаний видати педагогічному працівникові документ про підвищення кваліфікації

Ст. 52. З метою забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників, здійснення їх науково-методичної підтримки у системі загальної середньої освіти функціонують центри професійного розвитку педагогічних працівників

Нормативно-правові документи

**ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
від 21 серпня 2019 р.
№ 800**

**Курси
підвищення
кваліфікації**

педагогі

**Постанова КМУ від
21.08.2019 року № 800**

120

**Деякі питання підвищення
кваліфікації педагогічних і
науково-педагогічних
працівників**

2008 2009 2010 2011

ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 21 серпня 2019 р. № 800

в Україні

За кордоном

ТРИВАЛІСТЬ

ПЕРІОДИЧНІСТЬ

забезпечують:

засновники

органи
управління

ВИДИ
ФОРМИ

ОПЛАТА

ПРОЦЕДУРА

**Деякі питання підвищення кваліфікації
педагогічних і науково-педагогічних
працівників**

ВИЗНАННЯ

МЕТА
професійний розвиток

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 21 серпня 2019 р. № 800

Види
(п.6)

- навчання за програмою підвищення кваліфікації
 - стажування
- п.26

самоосвіта, програми академічної мобільності, наукове стажування, здобуття наукового ступеня, здобуття вищої освіти

Форми
(п.6)

- Інституційна: очна (денна, вечірня),
- заочна (дистанційна, мережева),
- дуальна, на робочому місці, на виробництві

протягом наступних 15 днів пропозицію:
тему програми
(курсу, лекції, модуля),
форму,
обсяг
тривалість,
суб'єкта,
вартість

Обсяг
(п.16)

- педагогічний або науково-педагогічний працівник - 150 (вищої освіти - 6 кредитів)
- працівник закладу дошкільної, позашкільної та фахової передвищої - 120

Процедура
п.8 (а.2) і п.17-20

- План підвищення кваліфікації закладу освіти на певний рік
- 1 етап - орієнтовний план
- 2 етап - після затвердження кошторису

Педагогічна рада:
розглядає, затверджує,
визнає результати

п. 7. самостійно обирають форми, види, напрями та суб'єктів7.

Нормативно-правові документи

**Наказ Міністерства
освіти і науки України
від 08.02.2022 № 130**

**«Наказ Міністерства
оборони України
від 04.01.2023 № 7**

**«Про затвердження Порядку визнання
у вищій та фаховій передвищій освіті
результатів навчання, здобутих шляхом
неформальної та/або інформальної освіти»**

**«Про організацію і проведення курсів професійної
військової освіти та курсів підвищення
кваліфікації у вищих військових навчальних
закладах, військових навчальних підрозділах
закладів вищої освіти і закладах фахової
передвищої військової освіти у 2023-2024 роках»**

НАКАЗИ МОН УКРАЇНИ

Нормативно-правові документи

**Рекомендації,
затверджені наказом
Міністерства освіти і
науки України від 04
грудня 2020 року № 1504**

Положення ЗВО

**Методичні рекомендації для професійного
розвитку науково-педагогічних працівників,
затверджені наказом Міністерства освіти і науки
України від 04 грудня 2020 року № 1504**

**Положення ЗВО про підвищення кваліфікації;
Положення ЗВО про визнання результатів
навчання, здобутих шляхом неформальної та/або
інформальної освіти**

Рекомендації і Положення

Нормативно-правові документи

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ**
від 20 березня
2013 р. № 207

ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 20 березня 2013 р. № 207

ПОРЯДОК
видачі ваучерів для підтримання
конкурентоспроможності осіб на ринку праці

Державний Центр зайнятості
<https://www.dcz.gov.ua/storinka/vauchery>

учасники
АТО

45+

звільнені з
військової
служби

Наказ МСПУ
№661

внутрішньо
переміщені
особи

Наказ МОНУ
№1157

в а у ч е р

документ встановленого зразка, що дає особі право на перепідготовку, підготовку на наступному освітньо-кваліфікаційному рівні, спеціалізацію, підвищення кваліфікації у навчальних закладах чи у роботодавця.

ПРОГРАМА 45+

вік - 45 +

не пенсійного віку

страховий стаж -
не менше 15 років

професійно-технічна
або вища освіта

не зареєстровані
в центрі зайнятості

не проходили перепідготовку
не отримували ваучер раніше

Наказ МСПУ
№661

1

Обрати навчання/
підвищення
кваліфікації
Наказ МСПУ №661
Наказ МОНУ №1157

2

Зібрати необхідні
документи
Подати у Центр
зайнятості

3

Отримати
повідомлення
(не пізніше ніж на
8-ий робочий день)

4

Отримати
ваучер
(протягом 5
робочих днів)

5

Укласти договір
про навчання /
підвищення
кваліфікації
(протягом **90
днів**)

6

Пройти
навчання.
Отримати
документ.

заява, паспорт, код, трудова книжка, документ про професійно-технічну чи вищу освіту, реєстраційний номер облікової картки платника податків

Вартість не може перевищувати десятиразовий розмір прожиткового мінімуму з 1 січня 2020 року - 21 020 грн

Дискусія

запитання
коментарі
враження

Баніт Ольга Василівна

доктор педагогічних наук, старший
дослідник, головний науковий
співробітник відділу андрагогіки
ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України

olgabanit@ukr.net